

Velení vojskům a štábní práce

T – 8

Plánovací a rozhodovací proces velitele čety.

Zpracování bojového rozkazu velitele bojové čety

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Název projektu: Inovace magisterského studijního programu Fakulty ekonomiky a managementu

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/2.2.00/28.0326

Vzdělávací cíle přednášky:

- objasnit studentům zásady plánovacího a rozhodovacího procesu velitele čety v boji,
- naučit studenty zásady zpracování bojového rozkazu velitele čety.

Obsah přednášky:

Úvod

1. Plánování a rozhodování v boji velitelem čety
2. Postup velitele čety při plánování boje
3. Ujasnění úkolu velitelem čety
4. Zhodnocení situace velitelem čety
5. Tvorba a výběr variant velitelem čety
6. Rozhodnutí velitele čety
7. Tvorba bojového rozkazu

Závěr

Úkoly do samostudia (pro samostatnou práci)

Literatura k tématu:

1.ČERNÝ, J., HRŮZA, P., JAROŠ, V. *Systém velení a řízení v operacích.*

Brno:, 2011, 139 s. ISBN 978-80-7231-836-0

2.Taktická doktrína. *Taktika čety.* Vyškov, Institut doktrín..

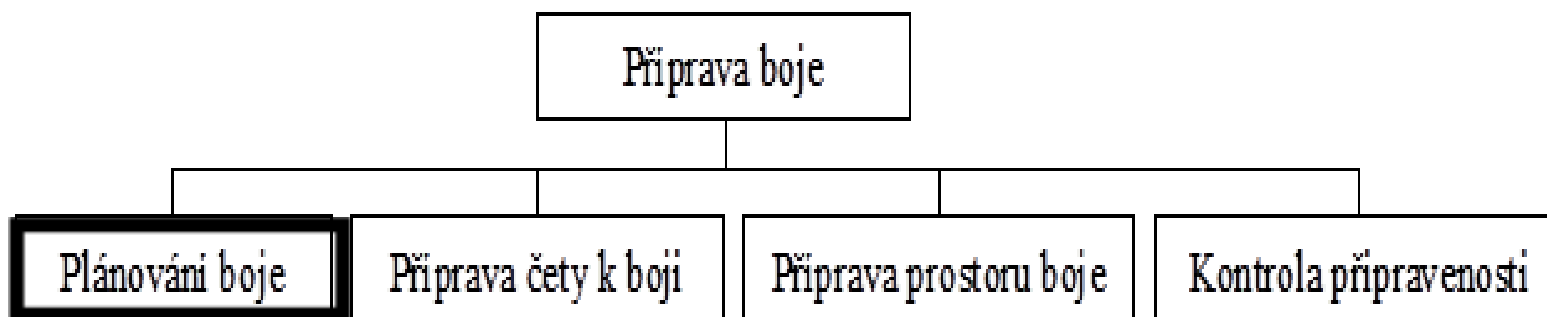
Úvod:

Plánování boje představuje myšlenkový proces velitele čety, který vyústí ve vydání bojového rozkazu a jeho upřesnění velitelům družstev.

- Velitel čety je podřízen veliteli roty (rotního úkolového uskupení).
- Velení a řízení u čety vykonává velitel čety a jeho kvalita významně ovlivňuje splnění nebo nesplnění uložených úkolů.
- Prostřednictvím velení a řízení prosazuje velitel čety svůj záměr, záměr nadřízeného a plnění úkolů v četě.
- Jedním ze **základních nástrojů** ve velení a řízení je **plánování** na nastávající bojové úkoly.

Úvod:

- **Plánování boje probíhá jak v období přípravy boje, tak i v jeho průběhu.**
- příprava boje (bojové činnosti) čety zahrnuje řadu opatření a činností, které jsou uvedeny na obrázku níže,
- příprava boje (bojové i jiné činnosti) u čety začíná obdržením bojového úkolu od nadřízeného a zahájením plánování velitelem čety.

1. Plánování a rozhodování v boji velitelem bojové čety:

- **Plánování boje je klíčovou činností** velitele čety pro splnění bojového úkolu.
- **Velitel musí mít trvale na paměti celkové cíle operace a cíle nadřízených stupňů.**
- **Úkol je vždy možné splnit několika různými způsoby.**
- **Velitel čety plánuje nastávající boj (činnost) čety, rozhoduje v rámci vydaného úkolu o způsobu použití sil a prostředků čety ke splnění úkolu.**

2. Postup velitele čety při plánování boje:

Předpokladem pro včasné a organizované zahájení a plnění úkolu bojovou jednotkou je zplánování její bojové činnosti a vydání úkolu velitelem čety.

- Plánování boje (bojové činnosti) **zahajuje velitel čety ihned po obdržení úkolu**.
- Plánovat může v terénu, podle mapy, schématu nebo na plastickém stole. **Vždy je potřebné zplánovaný úkol upřesnit v terénu.**

Velitel čety může od nadřízeného obdržet úkol dokumentem pro velení a řízení vojsk - ve formě:

- předběžného nařízení (Warning Order),
- bojového rozkazu, (OPORD- Operational Order)
- dílčího bojového rozkazu (FRAGO – Fragmentary Order),
- ústně (Verbal Order),
- písemně, nebo graficky,
- elektronicky, prostřednictvím informačních systémů.

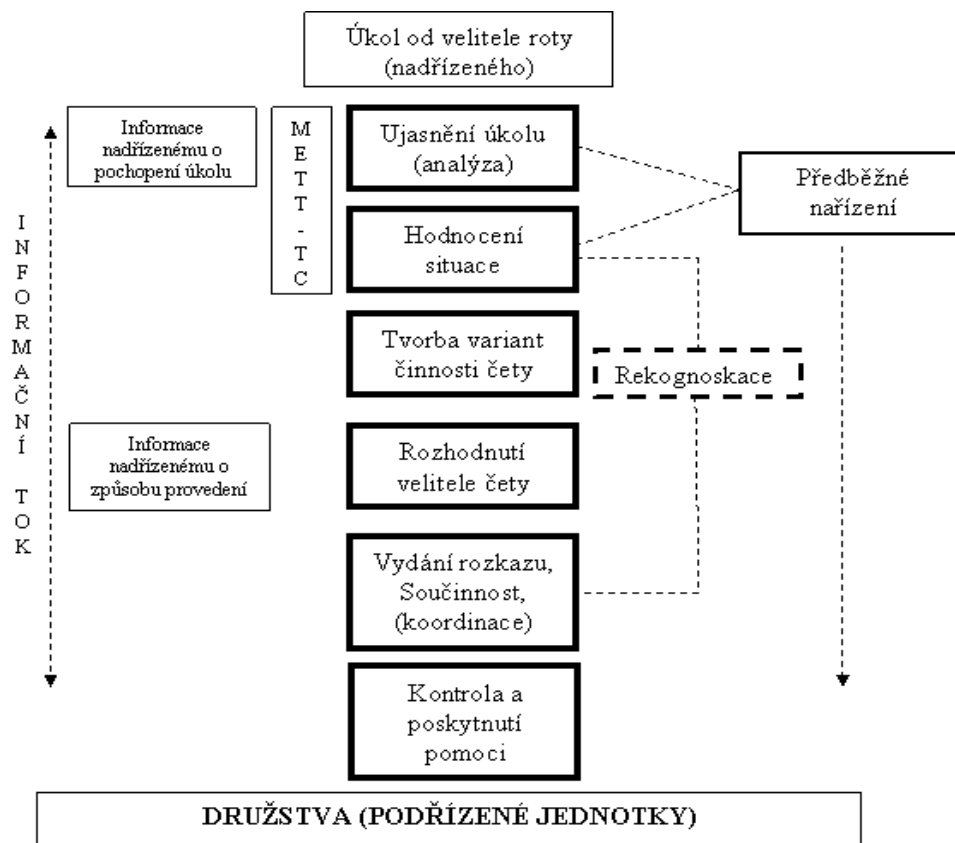
2. Postup velitele čety při plánování boje:

*V procesu plánování boje může velitel čety využít, s ohledem na časové možnosti, některé ze základních **způsobů a metod** plánování boje:*

- ✓ **postupný způsob plánování** (používá se tehdy, je-li k dispozici dostatek času);
- ✓ **souběžný způsob plánování** (používá se tehdy, je-li nedostatek času, zpravidla v průběhu vedení boje);
- **metoda úplného rozhodovacího procesu** (používá se při relativním dostatku času a umožňuje dospět k optimální variantě plnění bojového úkolu podobným posouzením několika možných variant činnosti vlastní jednotky);
- **metoda zkráceného rozhodovacího procesu** (používá se zejména při nedostatku času, protože umožňuje nalézt způsob plnění bojového úkolu v kratších časových lhůtách).

3. Postup velitele čety při plánování boje:

Možný postup velitele čety při plánování boje je možný provádět následujícími postupnými kroky ve vzájemné návaznosti:

4. Ujasnění úkolu:

Ujasnění úkolu je myšlenkový proces, v jehož průběhu si velitel čety ujasňuje nastávající úkol, místo a úlohu čety v něm a časová a prostorová hlediska:

Velitel čety musí pochopit a ujasnit si:

- celkovou situaci, druh a cíle nastávajícího boje;
- úkol roty a praporu (tzn. nadřízeného o dva stupně výše);
- obsah bojového úkolu čety (místo a úloha v sestavě roty, směr/prostor soustředění hlavního úsilí apod.);
- rozsah a způsob ničení cílů v prostoru nastávající činnosti čety (cíle ničené silami a prostředky nadřízeného a četou);
- úkoly sousedů a podporujících jednotek a jejich úkoly (činnost) ve prospěch čety;
- úkoly čety při zajišťování součinnosti se sousedy a omezení stanovená velitelem roty pro činnost čety;
- časové lhůty a prostorové vymezení ke splnění úkolu;
- zpracování časového rozpočtu (kalkulace) k využití doby pro přípravu čety k plnění úkolu.

4. Ujasnění úkolu:

V průběhu ujasňování úkolu si velitel čety odpovídá na otázky, na jejichž základě pak zpravidla bude (může) formulovat požadavky vůči veliteli roty, které mohou přispět k úspěšnému splnění úkolu.

V závěru ujasnění úkolu by měl velitel čety vyvodit následující závěry:

- co je záměrem velitele roty (praporu);
- v čem spočívá cíl nastávající činnosti a obsah úkolu čety;
- jaké je místo a úloha čety v sestavě roty (praporu);
- které síly a prostředky protivníka ničí nadřízený a které ničí četa;
- rámcový obsah bojových úkolů jednotlivým družstvům a přiděleným prostředkům (orientačně);
- úkoly a činnost sousedů a jejich předpokládaný vliv na průběh plnění úkolu četou;
- důležitá období a způsob součinnosti v rámci čety a se sousedy;
- časové lhůty přípravy k plnění úkolu a případně i jiná omezení.

Na závěr ujasnění úkolu velitel čety si zpracuje hrubou časovou kalkulaci (harmonogram) pro přípravu čety k nastávajícímu úkolu a vydá předběžné nařízení

5. Hodnocení situace:

Postup a obsah činnosti při hodnocení situace bude obsahovat následující hodnotící činnosti:

- **hodnocení situace protivníka,**
- **hodnocení situace čety,**
- **hodnocení situace sousedů,**
- **hodnocení terénu,**
- **hodnocení vlivu povětrnostních podmínek, denní a roční doby,**
- **hodnocení času, který je k dispozici,**
- **hodnocení situace na teritoriu.**

5. Hodnocení situace:

Hodnocení situace protivníka

- složení, situace a možný charakter jeho činnosti;
- jeho výzbroj a bojové prostředky a jejich zjištěné (možné) rozmístění v terénu;
- palebné prostředky, které budou (mohou) nejvíce ohrožovat četu a které je nutno ničit v prvním pořadí;
- předpokládanou činnost protivníka v průběhu plnění úkolu.

Z hodnocení situace protivníka by měl velitel čety vyvodit závěry:

- na jaké síly a prostředky protivníka a v kterých prostorech se zaměřit a které ničit a jakými prostředky čety;
- jakým objektům (prostorům) v sestavě protivníka věnovat pozornost při organizaci součinnosti se sousedy apod.

5. Hodnocení situace:

Hodnocení situace čety

- stav čety a z ní vyplývající omezení;
- bojové možnosti čety a posilových prostředků;
- opatření v jednotlivých oblastech podpory, zabezpečení a ochrany čety.

Z hodnocení situace čety by měl velitel čety vyvodit **závěry**:

- co je obsahem úkolu čety a jaké úkoly je nutno stanovit družstvům;
- uspořádání bojové sestavy čety, způsob plnění úkolu);
- úkoly družstvům;
- TMVČ, určení svého zástupce (zástupců) apod.

5. Hodnocení situace:

Hodnocení sousedů

- jejich situace, složení, úkoly a zejména prostory a jak jejich činnost v průběhu plnění úkolu může ovlivnit činnost čety (družstev).

Z hodnocení situace sousedů by měl velitel čety vyvodit závěry:

- jaký je soused vpravo a vlevo, jeho složení, sestava, výzbroj;
- co je obsahem bojového úkolu sousedů (směr postupu, čáry nebo prostory, které má ovládnout, případně rozhraní s ním);
- které cíle protivníka, jež mohou ovlivnit plnění úkolu čety, budou ničeny sousedy;
- součinnostní body, čáry, signály apod. se sousedy;

5. Hodnocení situace:

Hodnocení terénu

- velitel čety posuzuje jeho průchodnost (neprůchodné a těžce průchodné části terénu), kvalitu a možnost využití cest (komunikací), charakter vodních překážek, sjízdnost terénu, jeho členitost, pokrytost vegetací a jinými terénními předměty, charakter zastavěných prostorů

5. Hodnocení situace:

Z hodnocení terénu by měl velitel čety vyvodit následující závěry

- jak terén ovlivní plnění úkolu (uspořádání sestavy čety; způsoby použití bojové techniky; případné směry postupu nebo způsoby obcházení/překonávání překážek; dálky pozorování a vedení palby; úseky terénu, výhodné a nevýhodné pro činnost čety; maskování techniky a osob apod.);
- které prostory a směry jsou výhodné pro činnost protivníka a jakým prostorům a směrům v průběhu plnění úkolu věnovat zvýšenou pozornost.

5. Hodnocení situace:

Hodnocení povětrnostních podmínek denní a roční doby velitel čety posuzuje zejména srážky, oblačnost, mlhu, vlhkost vzduchu, rychlost a směr větru, teplotu a prašnost, světelné podmínky, délku denní a noční doby a jejich vliv na:

- dohlednost, možnost pozorování, dálky zjišťování a ničení cílů;
- činnost zbraní, zbraňových systémů a pozorovacích přístrojů;
- přesuny, provádění manévru, spojení;
- ženijní budování a maskování prostorů činnosti čety atd.

5. Hodnocení situace:

Při hodnocení času, který je k dispozici musí velitel čety zhodnotit celkový čas, vzhledem k jednotlivým úkolům a opatřením, které je nutno v průběhu tohoto období provést, a rozčlenit ho na dílčí časové etapy. Celkový čas k dispozici se zpravidla rozděluje na čas:

- vyčleněný pro plánování a vydání rozkazu (úkolů) – asi 1/3 doby;
- vyčleněný pro přípravu čety k plnění úkolů, asi 2/3 doby (příprava materiálu, techniky, zbraní a munice, nácviky, přesuny atd.);

6. Tvorba variant a výběr varianty činnosti:

Tvorba a výběr varianty probíhají zpravidla jen jako myšlenkový postup velitele čety, směřující k nalezení optimálního řešení – nemusí být spojen se samoúčelným vytvářením variant.

Tvorba variant znamená, že velitel čety zvažuje (na plastickém stole, nákresu, mapě, oleátě apod.) možné způsoby plnění uloženého úkolu četou (družstvy) tak, aby četa splnila stanovené cíle a úkoly s co nejmenšími ztrátami.

Při tom bere v úvahu ZÁVĚRY HODNOCENÍ SITUACE.

6. Tvorba variant a výběr varianty činnosti:

Při výběru nejvhodnější varianty velitel čety postupuje tak, že ke každé variantě činnosti čety přiřadí možný způsob vedení boje protivníkem. Při tom bere v úvahu:

- bojový úkol (pořadí a způsoby ničení protivníka) a čas potřebný k jeho splnění;
- úkoly družstev;
- možné bojové sestavy čety;
- možné ztráty, spotřebu materiálu, náročnost (složitost) provádění manévru, možnost reakce na případnou (možnou) činnost protivníka atd.

Varianta činnosti, kterou velitel čety vybere (bojová sestava, úkoly jednotlivých družstev a přidělených prostředků, způsob manévru v průběhu plnění úkolu apod.), musí umožnit reagovat na všechny pravděpodobné varianty činnosti protivníka.

Vybraná varianta je základem pro rozhodnutí a vydání bojového rozkazu velitele čety.

7. Rozhodnutí velitele čety:

Rozhodnutí musí být formulováno jednoznačně a musí umožnit splnění uloženého úkolu.

Rozhodnutí se může zpracovat graficky na schématu (na mapě) s podrobností do družstva, v případě potřeby až do jednotlivce.

Rozhodnutí zpravidla obsahuje:

- protivníka a jeho předpokládaný (pravděpodobný) záměr činnosti;
- činnost sil a prostředků nadřízeného, působících ve prospěch čety;
- situaci a úkol čety;
- bojové úkoly družstev a posilových prostředků;
- úkoly (opatření) ochrany a zabezpečení činnosti čety;
- TMVČ, zástupce.

7. Rozhodnutí velitele čety:

Velitel čety vyhlašuje rozhodnutí svému zástupci, velitelům družstev, případně vybraným příslušníkům (specialistům) čety. O svém rozhodnutí informuje velitele roty, který může rozhodnutí velitele čety upravit.

8. Zpracování, vydání bojového rozkazu a koordinace součinnosti:

Po přijetí rozhodnutí velitel čety připraví (zpracuje) a vydá bojový rozkaz (BR). Bojový rozkaz vydává velitel čety zpravidla ústně, stručně a tak, aby podřízení úkol pochopili.

Bojový rozkaz může také vydat písemně (pokud bude mít na to podmínky a materiál) s grafickým znázorněním.

Zásady pro zpracování bojového rozkazu, jeho strukturu a obsah řečí STANAG 2014 Struktura rozkazů, názvů míst a stanovení rozhraní.

**Po vyhlášení rozkazu se musí velitel čety PROVÉST KONTROLU
POCHOPENÍ ÚKOLŮ VELITELMI DRUŽSTEV, POPŘÍPADĚ DALŠÍMI SILAMI
A PROSTŘEDKY, KTERÉ JSOU V JEHO BOJOVÉ SESTAVĚ.**

DÁLE MUSÍ PROVÉST ORGANIZACI SOUČINNOSTI.

Závěr- dotazy

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Úkoly do samostudia (pro samostatnou práci)

Do samostudia:

- prostudovat studijní pomůcku *Systém velení a řízení v operacích* str. **85-102**,
- naučit se jednotlivé body (kroky) postupu při plánování boje,
- do zahájení cvičení splnit úkoly kurzu v MOODL.
- K přípravě nacvičení:
- prostudovat námět obdrženy na konci přednášky,
- slepit mapu, zakreslit námět do mapy
- připravit si podklady na cvičení v plánování úkolu čtě (podle pokynů na přednášce).